

Likabehandlingsplan

Hagenskolan Hagens fritidshem

2008-2009

Innehållsförteckning

Skolans vision	3
Övergripande	3
Lagens innehåll, styrdokument	3
Ansvarsfördelning	4
Rutiner för dokumentation	4
Beskrivning av trygghetsarbetet	5
Kartläggning och förebyggande arbete	6
Definitioner	6
Tydliga mål och åtgärder	7
Kön	7
Sexuell läggning	8
Funktionshinder	9
Religion eller annan trosuppfattning	9
Etnisk tillhörighet	10
Annan kränkande behandling	10
Uppföljning, utvärdering, revidering	11
Käll- och litteraturförteckning	12
Förteckning över bilagor	12

Hagens skola och fritidshem

Skolans vision

På vår skola ska alla respektera barns och elevers lika rättigheter.

På vår skola ska alla bemötas med respekt och ha förståelse för varandras olikheter.

På vår skola ska alla känna sig trygga.

Övergripande

Likabehandlingsplanen har arbetats fram på skolan och fritidshemmet genom att arbetslaget har diskuterat målformuleringar och åtgärder. En representant från enheten har tagit ett större ansvar genom att vara med och förarbeta ett utkast till ramen för planen.

Trygghetsgruppen på skolan har varit delaktig i beskrivning av trygghetsarbetet.

Vårdnadshavarna ska vid vårterminens start få planen hem via e-post eller i pappersform. Barnen och eleverna arbetar aktivt med planen i klasserna och på fritidshemmet i olika forum under den första månaden på läsåret. Då ska även ordningsreglerna på skolan gås igenom. Broschyren ”Att stoppa mobbning går” delas ut till föräldrarna i F-klasserna och till nyinflyttade elever.

Lagens innehåll, styrdokument

I vårt arbete med att främja barns och elevers lika rättigheter är styrdokumentet ett stöd som alla pedagoger skall vara insatta i.

Skollagen 1 kap 2§ 1985.1100

Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan

- 1. främja jämställdhet mellan könen samt*
- 2. aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Lag (1999:886).*

Förordning SFS 2006:1083

En sådan likabehandlingsplan som avses i 6 § lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever 2006:67

Skolverkets allmänna råd 2006 För arbetet med att främja likabehandling.

Ansvarsfördelning

Rektors ansvar:

Att alla känner till att skolan inte tillåter diskriminering och annan kränkande behandling.

Att alla arbetar förebyggande och målinriktat för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling.

Att likabehandlingsplanen utarbetas i samverkan med barn, elever, och vårdnadshavare.

Att planen utvärderas och följs upp varje läsår.

Att trygghetsgruppens arbete följs upp och att åtgärder sätts in i de fall som trygghetsgruppen får sig till del.

Rektor ansvarar för utredning om personal misstänks för trakasserier eller annan kränkande behandling.

Klasslärares och övrig personals ansvar:

Att följa likabehandlingsplanen.

Att arbeta förebyggande i grupperna.

Att vid minsta misstanke agera direkt.

Att dokumentera åtgärder.

Att kontakta vårdnadshavare.

Trygghetsgruppens ansvar:

Att skyndsamt utreda händelser.

Att dokumentera under utredningens gång.

Att vid behov ha kontakt med vårdnadshavare.

Elevers ansvar:

Att delta i förebyggande arbete.

Att följa ordningsreglerna som elever och skolan utarbetat.

Att berätta om kränkningar förekommit på skolan.

Vårdnadshavarnas ansvar:

Att samarbeta med skolan för elevernas trivsel och för likabehandling.

Att ta kontakt med klasslärare eller någon annan på skolan om misstankar finns om kränkande behandling.

Att prata med sitt barn om hur trivseln är på skolan.

Rutiner för dokumentation

Vid kontakt med hemmet via telefon dokumenteras det på blanketten "Föräldrakontakt", orsaken till kontakten samt vilken överenskommelse som gjorts.

Blanketten ansvarar lärarna för.

Trygghetsgruppen lämnar varje vecka protokoll till skolledningen, elevhälsan och all personal på skolan, samt tar upp elevvård på enhetens husmöte/arbetslagsträff.

Vid enskilda elevärenden skrivs minnesanteckningar, som rektor informeras om. De finns arkiverade på rektorsexpeditionen.

Blanketten "Rapportering av kränkande behandling" används vid dokumentation av elevärenden och förvaras på rektorsexpeditionen.

Vid varje terminsavslutning skrivs en sammanfattande rapport samt en summering av antal fall som rapporteras till rektor samt skolhälsovård.

Beskrivning av trygghetsarbetet

Skolan arbetar med förebyggande insatser i klasserna med värderingsövningar som trygghetsgruppen förmedlar klassläraren, de ser olika ut beroende på barnens ålder och sker i olika former. Elevråd, klassråd och fritidsråd är forum där barnen diskuterar hur de upplever sin miljö. Fadderverksamheten är aktiv på skolan och varje barn i förskoleklassen får en fadder från år 1. Kamratstödjure utses på skolan bland barnen i år 3, kamratstödjarna får utbildning och har gemensamma träffar i rektorsområdet.

Rastvärdar finns på skolgården vid alla tillfällen då eleverna har rast.

Trygghetsgruppen har en avsatt tid varje vecka där aktuella fall diskuteras. Protokollet mejlas till övriga pedagoger, skolledning, skolpsykolog samt skolsköterska. På arbetsenhetskonferens finns punkten elevvård med varje vecka. Dokumentation sker genom minnesanteckningar, utvärdering och terminsrapportering av antal fall till skolledningen.

Vid rektorsområdets Elevhälsogrupp som träffas varannan vecka finns punkten trygghetsgrupp med då aktuella fall diskuteras.

Föräldrainsformation delas ut till alla vårdnadshavare i förskoleklass och till nya barn på skolan.

Kartläggning och förebyggande arbete

Kartläggning

Pedagogerna samtalar med elever om var de känner sig otrygga. I klasserna samtalas om stämningen på skolan.

Vid kamratstödjarmöten samtalas om var eleverna känner sig otrygga och hur de upplever kamratrelationerna. Vid utvecklingssamtalen tas alltid trygghetsaspekten upp.

Fritidshemmet: Samtal med barnen, fritidsråd i mindre grupper, utvecklingssamtal och observationer

Nulägesanalys

Vid kartläggning har framkommit att eleverna känner sig osäkra på olika ställen på skolgården, beroende på aktivitet och årstid.

Både personal och elever har uppmärksammat att svordomar och andra tillmälen förekommer. Några elever känner sig otrygga i vissa elevers närvaro. De flesta barnen känner sig trygga i skolan.

Fritidshemmet: Barnen upplever att det känns bra och tryggt på fritidshemmet. De tycker att det är bra på skolgården. Inomhus är det några barn som tycker att det är lite läskigt nere i biblioteket. Personalen hör att det förekommer fula ord bland barnen och ser att barnen gärna är på varandra genom att klänga och knuffa på varandra.

Förebygga och förhindra

Skolan har faddergrupper i förskoleklass till åk 3, kamratstödjare finns i åk 3 -5. Trygghetsgruppen arbetar kontinuerligt. Rastvärdar är ute regelbundet. Varje klass har EQ-övningar, tillsammansdagar i förskoleklass till åk 5, storsamlingar i F-3 och i F-5 för att stärka gemenskapen på Hagenskolan

Fritidshemmet: Anpassar aktiviteter, fördelar barnen i mindre grupper, ser över sammansättningen av barnen, tydliga regler och rektorsområdets ordningsregler, förberedelse för barnen om hur dagen/eftermiddagen ser ut.

Definitioner

Diskriminering är ett övergripande begrepp. De fem diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder.

Trakasserier är en kränkning som har koppling till någon av de fem diskrimineringsgrunderna.

Annan kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara trakasserier kränker ett barns eller elevs värdighet t ex fysiskt, verbalt, psykosocialt eller genom texter och bilder.

Mobbning är en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga någon annan skada eller obehag.

Gemensamt för all kränkande behandling är att den strider mot principen om alla människors lika värde.

Tydliga mål, konkreta åtgärder

Trakasserier

Kön (Man/kvinna/transsexuell)

Skolans mål: Alla behandlas lika oavsett kön

Aktivitet: Återkommande samtal i grupp, dans i samarbete med idrottslyftet, EQ-övningar, massage.

Tidpunkt: Kontinuerligt.

Ansvar: Personal och barn.

Fritidshemmets mål: Naturligt bemötande oavsett kön.

Aktivitet: Diskussioner i personalgruppen för en samsyn i bemötandet av homo- och bisexuella barn och föräldrar.

Tidpunkt: Vid behov.

Ansvar: All personal på fritidshemmet.

Sexuell läggning(homo, bi eller heterosexuell läggning)

Skolans mål: Alla elever och personal vid Hagenskolan ska behandlas lika oberoende av sexuell läggning, eller anhörigs sexuella läggning.

Aktivitet:

Senast i samband med tema ”samlevnad” tar skolan upp ämnet för diskussion.

När en situation uppstår som kräver information, ser personalen till att barnen får det.

Köpa in skönlitteratur i ämnet.

Värderingsövningar som stärker självförtroendet, med fokus på att vi är olika.

Film för årskurs 5.

Tidpunkt: I samband med undervisning i sex och samlevnad.

Ansvar: All personal.

Fritidshemmets mål: Fritidshemmet ska sträva efter att vara tillåtande i leken, att inte begränsa barnens lek och aktiviteter efter traditionella könsmonster.

Aktivitet: Planerade aktiviteter där alla deltar.

Skapande material för alla.

Lekmaterial för alla.

Tidpunkt: Alltid då fritidshemmet är öppet.

Ansvar: All personal på fritidshemmet.

Funktionshinder (fysisk, psykisk eller begåvningsmässig begränsning)

Skolans mål: Alla ska i möjligaste mån oberoende av funktionshinder, beredas möjlighet att delta i skolans aktiviteter.

Aktivitet: Utbildning/information till personalen, fördela skolans resurser efter elevernas behov, allergianpassa skolan, anpassa aktiviteterna så att så många som möjligt kan delta.

Tidpunkt: Kontinuerligt.

Ansvar: All personal.

Fritidshemmets mål: Verksamheten ska vara anpassad till barngruppens sammansättning och hänsyn ska tas till eventuella funktionshinder.

Aktivitet: Behovsanpassade aktiviteter, material och lokaler utifrån de aktuella funktionshindren.

Tidpunkt: Vid behov

Ansvar: All personal på fritidshemmet.

Religion eller annan trosuppfattning

Skolans mål: Alla ska behandlas lika oavsett religion eller annan trosuppfattning

Aktivitet: Personalen är medveten om elevernas olika trosuppfattningar och tar hänsyn till detta vid planeringen av aktiviteter runt religiösa högtider, då ska alternativ erbjudas. Måltider ska vara anpassade så att olika behov av religiös karaktär kan tillgodoses. I undervisningen poängteras religionernas likheter och olikheter.

Tidpunkt: Alltid.

Ansvar: All personal.

Fritidshemmets mål: Alla aktiviteter som anknyter till en religionsuppfattning är frivilliga.

Aktivitet: Fritidshemmet erbjuder ett alternativ om aktiviteten tenderar att vara av religiös karaktär. Pedagogerna ser till att måltiderna är anpassade till alla.

Tidpunkt: Alltid då fritidshemmet är öppet.

Ansvar: All personal på fritidshemmet.

Etnisk tillhörighet

Skolans mål: Alla ska behandlas lika oavsett etnisk tillhörighet.

Aktivitet: Personalen är medveten om elevernas olika trosuppfattningar och tar hänsyn till detta vid planeringen av aktiviteter runt religiösa högtider, då skall alternativ erbjudas. Skolans måltider ska vara anpassade så att olika behov av religiös karaktär kan tillgodoses. I undervisningen poängteras olika religioners likhet.

Tidpunkt: Alltid.

Ansvar: All personal.

Fritidshemmets mål: Alla ska bli lika behandlade oavsett etniskt ursprung och hudfärg.

Aktivitet: Fritidshemmet fokuserar på likheter mellan människor i samtal med barnen. Personalen tillrättavisar icke accepterade beteenden.

Tidpunkt: Alltid.

Ansvar: All personal.

Annan kränkande behandling

Skolans mål: Ingen ska utsättas för kränkande behandling.

Aktivitet: Trygghetsgrupp på skolan, kamratstödjare, fadderverksamhet, gemensamma aktiviteter i skolan i åldersblandade grupper. Rastvärdar och värderingsövningar.

Tidpunkt: Regelbundna samtal i olika grupper när behov uppstår.

Ansvar:
All personal.

Fritidshemmets mål: Alla på fritidshemmet ska vara trygga. Ingen ska utsättas för kränkande behandling.

Aktivitet: Personal finns hela tiden i barngruppen. Trivselseglerna hålls aktuella och det relateras till dem i den dagliga verksamheten. Om kränkande behandling uppstår, identifierar personalen problemet och sätter in lämpliga åtgärder. Aktiviteter och lekar som svetsar samman barngruppen och får dem att vara trygga med varandra.

Tidpunkt: Alltid då fritidshemmet är öppet.

Ansvar: All personal på fritidshemmet.

Uppföljning Utvärdering Revidering

Kompetensutveckling

Skolledningen kommer att erbjuda trygghetsgruppen fördjupning som Högskolan i Jönköping tillhandahåller. Vidare kommer skolans och fritidshemmets behov av kompetensutveckling att ses över under vårterminen.

Uppföljning och utvärdering

Utvärdering av likabehandlingsplanens måluppfyllelse sker tillsammans med barn och elever under maj månad.

Ansvar: Personalen.

Personalen utvärderar trygghetsarbetet och likabehandlingsplanen i arbetslagen under juni månad.

Ansvar: Rektor.

Uppföljning och utvärdering redovisas i kvalitetsredovisningen under rubriken ”Arbetet med likabehandlingsplanen”

Revidering

Likabehandlingsplanen revideras under augusti månad tillsammans med barn och elever. Eventuella nya mål skrivs in i likabehandlingsplanen som gäller för nästkommande läsår 2009-2010.

Ansvarig: Personal och rektor

Käll- och litteraturförteckning

Rimsten Olle(2006). Diskriminering och annan kränkande behandling i skola och förskola.

Skolverkets allmänna råd (2006) För arbetet med att främja likabehandling.

En handledning från JämO, DO, HO, HomoO & BEO (2008). Förebygga & främja diskriminering & likabehandling i förskolan

En handledning från JämO, DO, HO, HomoO & BEO (2008). Förebygga & främja diskriminering & likabehandling i skolan

Verktyg för arbetet med likabehandling i Örebro kommuns skolor (2006)

Skollagen (SFS 1985:1100)

Förordning SFS (2006:1083)

Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006:67)

Lpo 94

Bilagor:

Ordningsregler med konsekvenser för Hagens ro

Föräldrabroschyr ”Att stoppa mobbning går”

Blankett: Föräldrakontakt

Blankett: Rapport om kränkande behandling